Mike Gane: *Pek çok kişi sizi postmodernizmin baş mimarı olarak görüyor. Bu konu hakkındaki düşünceleriniz nedir?*

Jean Baudrillard: Bu göndermenin aşırı yersiz olduğunu düşünüyorum. Her şeyden önce birinden baş mimar olarak bahsedebilmek için postmodernizmin, postmodernin bir anlamının olup olmadığını sorgulamak gerek ki bana kalırsa hiçbir şey ifade etmiyor. Bu sadece bir tabir; insanların kullandığı ama hiçbir şeyi açıklığa kavuşturmayan bir kelime. Hatta bir kavram bile değil. Tamamen bir hiçten ibaret. Aslında olay, mevcut durumu tanımlamanın imkânsız olmasından kaynaklanıyor; Lyotard'ın belirttiği gibi büyük teoriler artık sona erdi. Yani bir tür boşluk oluştu — vakum etkisi yaratıyor. Hakiki anlamda ifade edilecek bir şey olmadığından gerçekte boş olanı tanımlamak için seçilmiş boş bir terim. O yüzden bir anlamda postmodernizm diye bir şey yok. Eğer bunu böyle yorumlarsak benim o türden bir boşluğu temsil etmediğim çok açık. Ben —ne olduğunu bilmediğim— bir boşluk içinde gezinmekten; pek çok şeyin yokluğu ve aynı zamanda bir boşluk biçimi olarak her şeyin yerinden edildiği simülasyon evrenini incelemekten gayet memnunum. Tabi ki mevzubahis evren, yoğun ve derin bir boşluk biçimini temsil ediyor ama ben burada basitçe bir kültürün ardında bıraktığı kalıntılardan oluşan *yaptakçılık* gibi bir şeyden söz etmiyorum. Böyle bir şeyle ilgilendiğim yok ama postmodernizm montajlama, kesyap gibi şeylerle şekillendiğinden bu durumun neden böylesine bir dermece olduğu problemine açıklık getirebilir. Lakin kesyap işleri bana tamamen yanıltıcı (*istismarcı*) geliyor. Bununla muhatap olan tek kişi de ben değilim, olay benim dışımda...

Postmodernizm hakkında konuşulan her şey, daha terim var olmadan önce söylenmişti. Lyotard'ın postmodernizmi popüler hale getirmek için çok şey yaptığı açık, ancak onu bir öğreti haline de getirmedi. O boşluğu saptamak, belli bir dönemin yapıdışılığını belirlemek için konjonktürel anlamda belki bir postmodernist pratikten söz edebiliriz. O zaman ne yapmalı? Kendini bundan ayrı tutmak istemek, "postmodernist değilim" demek bile fazladan söylenmiş bir şey; çelişkili bir görüş olduğundan savunmacı ve söz konusu tuzağa da düşmek istemiyorum... Aslında söyleyecek pek bir şeyim yok; postmodernist olmadığımı kanıtlasam dahi hiçbir değişmeyecek, deneyimle sabit. Birileri yine size bu etiketi yapıştıracak ve bir kez yaptıklarında da üzerinizde yapışıp kalıyor. Bir sorunla başa çıkmanın çeşitli yolları var.

İnsanlar sadece etiketliyorlar ve bence bu gerçekten nasıl desem... aslında bir tür sahtekarlık değil... abartmayalım, ama tüm bu süreçte çok net olmayan bir şeyler var. Bir ihtimal, 'postmodernizm' teriminin insanların ona ait hissettiklerini iddia ettikleri ölçüde bir anlam ifade edebileceği belli alanlar olabilir, örneğin mimari gibi. Ancak terimin yeni bir şey katmadığı anlaşıldığında onu tedavülden kaldırmak en doğrusu. Yine de bir süre daha buralarda dolanacakmış gibi duruyor. Zaten uzun zamandır da etrafta. Her halükârda, postmodernizm birilerinin 'modernist' olduğunu ve modernizmden sonra hâlâ bir şeylerin var olduğunu anlatıyor gibi görünüyor. Dolayısıyla nesnelerin şu an dahi doğrusal bir anlamında sıkışıp kalınıyor. Nihayetinde de postmodern diye bir doğrusallık ortaya çıkıyor. Bana kalsaydı postmodernizm bir tür gerilemeyi, tarihte bir geriye dönüşü ifade ediyor olurdu — daha ziyade geçmişe doğru bir dönüş. Burada gelecek açısından bir ötesine geçiş değil, aksine vahim bir bükülme var. Kendimi artık bu çizgide göremiyorum; çünkü benim bahsim oyunun eksiklik değil, aşırılık yoluyla diğer ucunda oynamak, bir sıçrama yapmak, doğrudan 2000 yılının ötesine geçmek anlamına gelse bile bir beklenti üzerineydi. Postmodernizm bana teslim olmakla, hatta büyük ölçüde gerilemeyle ilgili bir şeymiş gibi geliyor: Görünürdeki her şeyin tamamıyla karmaşa içinde bir şekilde yan yana getirilmesiyle bu formlar üzerinde oynama olasılığı. Söz konusu olasılıkların hiçbirinde kendimi göremiyorum. İşte böyle. Hiçbir şeyi değiştiremeyeceğim ama yine de söylemiş olayım.

Çeviren: İbrahim Berkan Karataş

Retrieved from Baudrillard Live: Selected Interviews: "Interview I: I Don't Belong to The Club, to The Seraglio," edited by Mike Gane, 1993, Routledge, pp.21-23.